

О. М. Мироненко

Державний Сенат Української Держави (ДС УД)

ДЕРЖАВНИЙ СЕНАТ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (ДС УД) – вища суддівська інституція, створена 1918 гетьманом П. Скоропадським. Складався з Адм. ген. суду (голова і 19 сенаторів), Карного ген. суду (голова і 11 сенаторів), Цивіл. ген. суду (голова і 15 сенаторів) та Заг. зібрання (10 сенаторів). Очолював Сенат президент (упродовж усього часу існування ДС УД ним був [М. Василенко](#)). Його, а також сенаторів, призначав гетьман за поданням РМ. Президент ДС УД, як і міністр юстиції, був підзвітним гетьманові. Заг. збори (у складі всіх сенаторів) скликалися з ініціативи президента ДС УД або міністра юстиції чи на вимогу не менш, як 10-ти сенаторів. У заг. зібранні ген. судів брали участь 45 сенаторів відповід. судів. Заг. збори Сенату вирішували питання про надання звання сенаторів старшим головам судових палат і прокурорам Заг. зібрання та ген. судів, про дисциплінарну відповідальність сенаторів, звільнення з посади через хворобу, позбавлення звання сенатора. Адм. ген. суд Української Держави розглядав справи, які за часів Рос. імперії належали до компетенції 1-го, 2-го, 3-го і 4-го департаментів Урядуючого Сенату та Особл. присутствія щодо відчуження нерухомого майна на держ. чи громад. користь. Цивіл. і Карний ген. суди повинні були розв'язувати питання, пов'язані з касац. розглядом справ (крім того, Карний ген. суд розглядав військ. злочини). Ген. прокурором Української Держави з часу заснування ДС УД був міністр юстиції (на той час М. Чубинський). Посади прокурорів запроваджувалися при трьох ген. судах і Заг. зібранні ДС УД. Існували також посади товаришів прокурорів: при Адм. ген. суді – 9 осіб, Карному – 5, Цивіл. – 7, при Заг. зібранні – 1 особа. Прокурорам ДС УД надавалося право порушувати питання про необхідність тлумачення, доповнення чи зміни існуючих законів. У січні 1919 рішенням Директорії УНР ДС УД ліквідовано, натомість відновлено діяльність Ген. суду УНР.

Рекомендована література

1. Стахів М. Гетьманський режим у 1918 і його праводержавна якість. Скрантон, 1950;
2. Скоропадський П. Спогади. Кінець 1917 – грудень 1918. К.; Філадельфія, 1996;
3. Мироненко О. М. Судові реформи гетьмана П. Скоропадського // Правова держава. Вип. 7. К., 1996.

Бібліографічний опис:

Державний Сенат Української Держави (ДС УД) / О. М. Мироненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26187>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).